

OBSAH

ÚVODEM

5

I

HISTORIOGRAFIE JAKO VĚDA

1. VÝZNAM OBJEVU OBECNÝCH ZÁKONITOSTÍ SPOLEČENSKÉHO VÝVOJE	9
2. VÝVOJ HISTORIOGRAFIE	13
3. MARXISMUS A HISTORIOGRAFIE	17
4. PŘEDMĚT HISTORIOGRAFIE	26
5. HISTORIOGRAFIE A OSTATNÍ SPOLEČENSKÉ VĚDY	31
6. O METODĚ	41
7. SPECIALIZACE V HISTORIOGRAFII	48
8. DĚJINY DĚLNICKÉHO HNUTÍ	52

II

HISTORIOGRAFIE ČESKOSLOVENSKÉHO DĚLNICKÉHO HNUTÍ

1. VÝVOJ HISTORIOGRAFIE ČESKOSLOVENSKÉHO DĚLNICKÉHO HNUTÍ	59
A. Počátky historiografie československého dělnického hnutí a její vývoj před první světovou válkou	62
B. Historiografie československého dělnického hnutí mezi dvěma válkami a počátky historiografie marxistické	66
C. Rozvoj marxistického dějepisectví československého dělnického hnutí po roce 1945	74
2. LITERATURA K DĚJINÁM ČESKOSLOVENSKÉHO DĚLNICKÉHO HNUTÍ	94
A. Přehledné práce	95

B. Práce o dějinách československého dělnického hnutí do založení KSČ	97
C. Práce o dějinách československého dělnického hnutí let 1921—1945	113
D. Práce o dějinách KSČ a ČSR v období po roce 1945	123
E. Regionální dějiny československého dělnického hnutí a dějiny závodů	130

III

LITERATURA

Úvodem k literatuře	135
1. LITERATURA POMOCNÁ	135
A. Bibliografie	136
a) Formy bibliografických záznamů	136
<i>Recenze</i>	138
<i>Zpráva</i>	138
<i>Anotace</i>	138
b) Základní bibliografické publikace pro práci v oboru dějin dělnického hnutí	139
<i>Soupis literatury k československým dějinám</i>	139
<i>Výběrové a tematické bibliografie k dějinám československého dělnického hnutí</i>	140
<i>Bibliografie k dějinám mezinárodního dělnického hnutí</i>	142
<i>Bibliografie periodik</i>	143
c) Vlastní speciální bibliografie	144
B. Naučné slovníky	145
a) Encyklopedie	145
<i>České encyklopedické práce</i>	146
<i>Základní cizojazyčné encyklopedie</i>	146
b) Tematické slovníky	147
c) Místopisné slovníky a příručky	149
2. SPISY MARXE, ENGELSE, LENINA	150
3. ODBORNÁ HISTORICKÁ LITERATURA	158
4. INFORMACE O ODBORNÝCH ČASOPISECH	159
A. Československé historické časopisy	160
B. Politické a teoretické časopisy	160
C. Periodické sborníky	161
D. Zahraniční historické a politické časopisy	162
5. HISTORICKÉ PRÁCE POPULÁRNĚ VĚDECKÉ	163

IV

PRAMENY

Úvodem k pramenům	169
1. PERIODIKA	171
A. Význam periodik pro historickou práci	171
B. Nejdůležitější časopisy	174
a) Časopisy sociální demokracie do založení KSČ	175
b) Ústřední orgány revolučního hnutí	176
c) Krajské časopisy revolučního hnutí	177
d) Teoretické časopisy	177
e) Časopisy ostatních revolučních organizací v ČSR	178
f) Časopisy mezinárodních revolučních organizací	179
g) Nejdůležitější deníky některých reformistických a buržoazních stran	179
C. Roztřídění tisku a práce s tiskem jako historickým pramenem	181
a) Třídění podle tematiky	182
b) Třídění podle periodicity	182
c) Třídění podle publicity	183
d) Třídění podle politické orientace editora	184
2. SOUDOBA LITERATURA	189
A. Vymezení pojmu	189
B. Kritika a použití soudobé literatury	191
3. TIŠTĚNÉ PRAMENY	192
A. Vymezení pojmu	192
a) Tištěné prameny úřední provenience	192
b) Tištěné prameny společenských institucí	193
c) Tištěné prameny hospodářských institucí	193
B. Význam a použití	194
4. ARCHÍVNÍ PRAMENY	197
A. Vymezení pojmu	197
B. Zásady použití a kritika archívních pramenů	203
5. VZPOMÍNKY	208
A. Význam vzpomínek	208
B. Publikované vzpomínky	209
a) Knižní publikace	209
b) Vzpomínky publikované v časopisech	210
C. Vzpomínky uložené archívně	210
D. Sbírání vzpomínek	211
E. Použití a kritika	212

6. STRANICKÉ DOKUMENTY	213
A. Vymezení pojmu	213
B. Význam a použití	214
C. Základní bibliografické údaje	218

V

KNIHOVNY A ARCHÍVY

1. KNIHOVNY	225
2. ARCHÍVY	231
A. Státní ústřední archívy	231
B. Státní archívy jednotlivých krajů	231
C. Archívy národních výborů	232
D. Zvláštní archívy	233
E. Archívy KSČ	236

VI

ZÁKLADY PRACOVNÍHO POSTUPU

1. PŘÍSTUP K VĚDECKÉ PRÁCI A VOLBA TÉMATU	241
2. SHROMAŽĎOVÁNÍ A POŘÁDÁNÍ MATERIÁLU	247
3. ZPRACOVÁNÍ HISTORICKÉHO MATERIÁLU	253
A. Vnější kritika pramenů	255
B. Vnitřní kritika pramenů	256
C. Zobecnění (generalizace)	259
D. Hypotéza	264
E. Analogie	265
F. Vědecký důkaz	267
a) Důkazy přímé	268
b) Důkazy nepřímé	268
4. PSANÍ HISTORICKÉ PRÁCE	269
A. Rozdělení práce	270
a) Úvod	270
b) Rozdělení vlastní studie	271
c) Závěr	275
B. Vlastní formulování textu	276
a) Osnova	277
b) Teze	278
c) Formulování textu	279
d) Citáty	282
e) Styl	283

5. NÁLEŽITOSTI HISTORICKÉ PRÁCE	286
A. Odkazový aparát	286
B. Poznámkový aparát	290
C. Exkursy	290
D. Přílohy dokumentů	290
E. Statistické přílohy	291
F. Rejstříky	291
a) Jmenný rejstřík	292
b) Místní rejstřík	292
c) Věcný rejstřík	294
G. Obrazové přílohy	294
H. Mapky a náčrty	295
CH. Chronologické přehledy	296
I. Seznam použité literatury a pramenů	297

VII

ORGANIZACE PRÁCE V OBORU

Nástin vývoje	303
1. STRUKTURA PRACOVIŠŤ	304
A. Vědecké ústavy	304
a) Pracoviště ČSAV	304
b) Stranická pracoviště	305
c) Vojenský historický ústav	305
B. Školy	305
a) Vysoké školy	305
b) Speciální školy	306
C. Ostatní pracoviště	306
2. VÝCHOVA VĚDECKÉHO DOROSTU A ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ	307
A. Výchova vědeckého dorostu	307
B. Výchova odborných pracovníků	307
3. POMOCNÉ SLUŽBY	308
A. Knihovní služby	308
B. Bibliografická činnost	309
C. Služby archívní	309
D. Vydávání pramenů	309
E. Příručky	309
4. VYDAVATELSKÁ ČINNOST	310
A. Knihy	310
B. Sborníky	310
C. Časopisy	311
5. ŘÍZENÍ A KOORDINACE VĚDECKÉ PRÁCE	311